

Nylands avfallsnämnd
Nylands avfallsnämnd

§ 14
§ 24

21.05.2019
10.12.2020

Transportsystemet för avloppsslam som hör till kommunens ansvar

142/60.606/2019

Nylands avfallsnämnd 21.05.2019 § 14

Beredning: ansvarig avfallsinspektör Pamela Ek, ujlk@ujlk.fi, tfn.
020 690 145

Tidigare beslutsbehandlingar i Västra Nylands avfallsnämnd
16.5.2013 § 19, 14.11.2013 § 34, 4.9.2014 § 15, 5.9.2018 § 14

Tidigare beslutsbehandlingar i Borgå regionala avfallsnämnd
4.6.2013 § 5, 10.2.2015 § 3, 23.3.2017 12 §

Inom Nylands avfallsnämnds område är det avtalsbaserade avfallstransportsystemet gällande slam ännu i användning. Efter att den nya avfallslagen trädde i kraft år 2012 borde man inom loppet av ett år från det att avfallslagen trädde i kraft ha fattat beslut att på basis av förutsättningarna i avfallslagen övergå till endera en av kommunen ordnad avfallstransport eller till en av fastighetsinnehavaren ordnad avfallstransport.

Transportsystemet för slam har i upprepade repriser behandlats i både Västra Nylands avfallsnämnd och i Borgå regionala avfallsnämnd, men inget beslut med laga kraft finns ännu. De gjorda besluten har överklagats och Helsingfors förvaltningsdomstol och Högsta förvaltningsdomstolen har remitterat nämndernas beslut för ny behandling. Därför bör Nylands avfallsnämnd fatta beslut om slamtransportsystemet. Ärendet har överförs till Nylands avfallsnämnd i och med att Västra Nylands avfallsnämnd och Borgå regionala avfallsnämnd fusionerades 1.1.2019. Beslutet gäller hela avfallsnämndens område i östra och västra Nyland.

=====

Det primära alternativet är enligt avfallslagen att kommunen ordnar avfallstransporten.

Enligt § 37 i avfallslagen är en av fastighetsinnehavaren ordnad avfallstransport möjlig, såvida den uppfyller lagens krav. I § 37 i avfallslagen förutsätter man att alla följande villkor uppfylls:

1) Den på detta sätt ordnade avfallstransporten uppfyller de i § 35 mom. 2 stadgade förutsättningarna, dvs. så att avfallstransporttjänster tillhandahålls allomfattande och tillförlitligt samt på skäliga och icke-diskriminerande villkor och att man vid avfallstransporten följer avfallshanteringsföreskrifterna och att avfallet transporteras till en av kommunen an-

visad mottagnings- eller hanteringsplats och

2) avfallstransporten främjar en allmän smidighet inom avfallshanteringen i kommunen, stöder det regionala utvecklandet av avfallshanteringen och förorsakar ingen fara eller olägenhet för hälsa eller miljö och

3) beslutets konsekvenser bedöms som en helhet vara positiva, särskilt med beaktande av konsekvenserna för hushållen samt för företagens och myndigheternas verksamhet.

Inom området för Nylands avfallsnämnd har man inte kunnat påvisa att de i avfallslagen stadgade förutsättningarna för en av fastighetsinnehavaren ordnad avfallstransport skulle uppfyllas.

Avfallshanteringsmyndigheten känner till 47 slamtransportföretagare, som arbetar inom avfallsnämndens område och som enligt § 39 i avfallslagen bör inlämna sina transportuppgifter till avfallshanteringsmyndigheten. Av dessa har 13 agerat såsom lagen föreskriver och de har inlämnat de i lagen avsedda uppgifterna över slamtransporterna år 2018. Efter en uppmaning har därtill 15 transportföretagare inlämnat något slag av uppgifter inom utsatt tid.

Eftersom avfallshanteringsmyndigheten inte får de nödvändiga uppgifterna av transportföretagarna, är det inte möjligt för avfallshanteringsmyndigheten att upprätthålla det i § 143 i avfallslagen avsedda registret över avfallstransporterna. Med hjälp av registret skulle avfallshanteringsmyndigheten och miljömyndigheterna som övervakande myndigheter ha möjlighet att följa upp och övervaka att slambehållarna töms regelbundet enligt avfallslagstiftningen och att slammet levereras till en sakenlig behandling. På det sättet skulle man kunna förebygga miljö- och hälsorisker, som kan uppstå vid okontrollerad behandling av avfallsslam eller då avfallsslammet förs till fel ställen.

Hörande

För beredningen av beslutet om Nylands avfallsnämnds slamtransportsystem har man av kommunerna och/eller kommunernas miljöskyddsmyndigheter samt avfallsbolagen begärt om utlåtanden. Man reserverar alla kommuninvånare och dem, för vilkas förmåner och rättigheter beslutet kan tänkas medföra konsekvenser, möjlighet att framföra sin åsikt i ärendet. Kungörelsen har varit framlagd till påseende under tiden 5.4-4.5.2019 i avfallsnämndens kommuner samt på avfallshanteringsmyndighetens nätsidor. Kungörelsen har också publicerats i kommunernas officiella annonseringstidningar: Hanganlehti, Kirkkonummen Sanomat, Etelä-Uusimaa, Länsi-Uusimaa, Ykkös-Lohja, Karkkilan tienoo, Karkkilainen, Vihdin Uutiset, Luoteis-Uusimaa, Västra Nyland, Uusimaa, Itä-Väylä, Östnyland, Sipoon Sanomat, Loviisan Sanomat och Nya Östis.

Femton (15) utlåtanden och åttionio (89) anmärkningar inlämnades (som bilaga). Dessutom har avfallshanteringsmyndigheten fått motta förttio (40) e-postmeddelanden i ärendet. Avfallshanteringsmyndigheten har svarat på utlåtandena, åsikterna och e-postmeddelandena (som bilaga).

Förslag:

Med de ovan presenterade motiveringarna beslutar avfallsnämnden att man på avfallsnämndens område övergår från det nuvarande avtalsbaserade / av fastighetsinnehavaren ordnade slamtransportsystemet till det i § 36 i avfallslagen åsyftade av kommunen ordnade systemet för slamtransporter tidigast 1.5.2021 och senast 1.9.2023. Det gällande systemet med avtalsbaserade / av fastighetsinnehavaren ordnade slamtransportsystemet upphör då man övergår till det av kommunen ordnade slamtransportsystemet.

Beslutet kan verkställas innan det har vunnit laga kraft.

Paragrafen justeras på mötet.

Behandling:

Karl Åberg föreslog understödd av Mikael Karlsson att Nylands avfallsnämnd beslutar att man på sitt område tar i bruk ett av fastighetsinnehavaren ordnat avfallstransportsystem.

Sju ledamöter (Kirsi Kirves, Mikael Karlsson, Jenni Lastuvuori, Matti Kalvia, Åke Holmlund, Jaana Laine, Karl Åberg) röstade för Karl Åbergs förslag och fem ledamöter (Tuula Huuhtanen, Sanna Kurki, Timo Jansson, Miika Lepokallio, Elin Andersson) röstade mot förslaget.

Beslut:

Nylands avfallsnämnd beslutade att man på sitt område tar i bruk ett av fastighetsinnehavaren ordnat avfallstransportsystem.

Tuula Huuhtanen, Timo Jansson, Elin Andersson samt föredragaren anmälde avvikande mening.

Paragrafen justerades på mötet.

Beredning: avfallshanteringschef Christine Perjala, ansvarig avfallsinspektör Pamela Ek, ujlk@ujlk.fi, tfn. 020 690 145

Helsingfors förvaltningsdomstol har 12.6.2020 med sitt beslut 20/0554/1 upphävt Nylands avfallsnämnds beslut 21.05.2019 § 14 och remitterat ärendet till avfallsnämnden för ny behandling. I sitt beslut 21.05.2019 § 14 beslutade avfallsnämnden att ta i bruk det av fastighetsinnehavaren ordnade avfallstransportsystemet på sitt område.

I motiveringen konstaterar förvaltningsdomstolen bland annat att avfallsnämndens beslut är bristfälligt motiverat och otillräckligt undersökt. Föredraganden har i sitt beslutsförslag framfört de brister och problem som den i bruk varande av fastighetsinnehavaren ordnade avfallstransporten för slam har. Avfallsnämnden har inte i motiveringen till sitt beslut eller i övrigt framfört någon sådan utredning som skulle ge förvaltningsdomstolen orsak att bedöma ärendet annorlunda beträffande dessa brister och problem. Således har det inte i ärendet visats att villkoren i avfallslagen 37 § 1 mom. för avfallstransport som ordnas av fastighetsinnehavaren uppfylls. Det framkommer inte heller annanstans i nämndens beslut vilka faktum eller utredningar som bidragit till avgörandet. Beträffande de synpunkter som stöder det framförda avgörandet i ärendet har ärendet inte heller granskats enligt 31 § 1 mom. förvaltningslagen genom att skaffa den information och den utredning som behövs för att avgöra ärendet.

Det har fortfarande inte varit möjligt att bevisa att villkoren i avfallslagen för den av fastighetsinnehavaren anordnade avfallstransporten på Nylands avfallsnämnds område skulle uppfyllas.

Baserat på uppgifterna från befolkningsregistercentret för digital- och befolkningsinformationsverket, information som erhållits från kommuner och uppgifterna från slamtransportföretagaren har avfallshanteringsmyndigheten sammanställt en sammanfattning av de fastigheter som inte har kommunalt avlopp. För en betydande del av dessa fastigheter saknas information om slamtömningarna helt och avfallshanteringsmyndigheten har ingen information om hur dessa fastigheters avloppsslam hanteras.

Å andra sidan visar den årliga jämförelsen att en betydande del av fastigheterna inte tömmer avloppsslammen i enlighet med avfallshanteringsföreskrifterna (tömning av sedimenteringsbehållare och minireningsverk en gång per år). Informationen baserar sig på den information som transportföretagaren meddelat till avfallshanteringsmyndigheten.

Dessutom fanns det bristfällig informationen i nästan alla transportföretagares uppgifter och från en transportföretagare har inga uppgifter erhållits under många år. Huvudsakligen på grund av dessa skäl förekommer det brister i statistiken och det är omöjligt att få en korrekt helhetsbild av slamtömningarna på området.

Baserat på ovanstående uppgifter kan det entydligt dras slutsatsen att av-

fallslagens krav inte uppfylls i det nuvarande avfallstransportsystemet.

Rapporten om slamtransportuppgifterna presenteras på mötet.

Förslag:

Med de ovan presenterade motiveringarna beslutar avfallsnämnden att man för avloppsslam som hör till kommunens ansvar övergår från den nuvarande avtalsbaserade / av fastighetsinnehavaren ordnade avfallstransporten till den i § 36 avfallslagen åsyftade kommunalt anordnade avfallstransporten tidigast 1.5.2024 och senast 1.9.2026 på avfallsnämndens område. Den gällande avtalsbaserade / av fastighetsinnehavaren ordnade avfallstransporten upphör då man övergår till den kommunalt anordnade avfallstransporten.

Beslutet kan verkställas trots ändringssökande.

Behandling:

Karl Åberg föreslog understödd av Åke Holmlund att ärendet remitteras för ny beredning till dess att en ny avfallslag är i kraft.

Matti Kalvia föreslog understödd av Kristo Halme att ärendet bordläggs.

Karl Åberg tog tillbaka sitt förslag.

I omröstningen ställdes föredragandes förslag mot Matti Kalvias förslag.

Åtta ledamöter (Matti Kalvia, Kristo Halme, Karl Åberg, Sanna Kurki, Åke Holmlund, Jaana Laine, Marina Bruce, Riitta Villanen) röstade för Matti Kalvias förslag och fyra ledamöter (Tuula Huuhtanen, Päivi-Moilasheimo Jansson, Miika Lepokallio, Elin Andersson) röstade mot förslaget.

Elin Andersson, Tuula Huuhtanen, Miika Lepokallio, Päivi-Moilasheimo Jansson och föredraganden anmälde avvikande mening.

Beslut:

Avfallsnämnden beslutade bordlägga ärendet.